

George Bush De invloed van de familie Kagan

Vader, twee zoons en een oorlog

De eerste extra Amerikaanse militairen zijn deze week aangekomen in Bagdad. De omstreden oorlogsplannen van de president zijn hem ingefluisterd door leden van één familie.

Jeroen Schuiten
WASHINGTON

Na een bloedig jaar en veel verspilde dollars, desastreuze tussentijdse verkiezingen en een grimmig rapport van de Iraq Study Group, trok president Bush zich in december terug met zijn oorlogskabinet op zijn ranch in Texas. De gepresenteerde opties voor Irak leken allemaal beroerd. Het ging niet goed in Irak en de VS was de strijd aan het verliezen. Tot de bebrilde, mollige en jeugdige Frederick Kagan de kamer betrad, een militair historicus verbonden aan het conservatieve American Enterprise Institute. In zijn kielzog liep Jack Keane, een gepensioneerde generaal met vier sterren en vele onderscheidingen op zijn schouder, en bijpassende rechtdoorzee mentaliteit.

De mannen gaven een powerpoint-presentatie vol optimistische nieuwe plannen: *Choosing Victory: A Plan for Success in Iraq*. Het 47-paginatellende rapport begon optimistisch: 'Winnen is nog steeds mogelijk in Irak'. Kort samengevat hadden de heren bedacht dat, met wat extra inspanning en manschappen, Irak er bovenop kon komen en de Amerikaanse eer kon worden gered. Met 35 duizend extra militairen kunnen de wijken van Bagdad schoongeveegd worden en veilig blijven (*Clear and Hold*). Pas dan zal het normale leven zich herstellen en de wederopbouw beginnen. Dat zal een politieke oplossing en uiteindelijk een overwinning mogelijk maken. Het zou wel tijd en geld kosten, berekende Kagan. Maar Irak kon volgens hem nog niet aan het vooralsnog incompetente Iraakse leger overgelaten worden.

'Verlies in Irak leidt tot een regionaal conflict, een humanitaire catastrofe en meer wereldwijd terrorisme,'

voegde Kagan onheilspellend toe. 'Wow, je wilt zeggen dat we deze oorlog nog kunnen winnen', zou Bush' dankbare reactie zijn geweest.

Oorlogsexpert?

Net toen iedereen de neoconservatieven had afgeschreven, gaf de 36-jarige Kagan dit gezelschap een nieuwe levenslijn.

Frederick is de jongste telg uit een familie die de hele oorlog in Irak van intellectuele munie heeft voorzien. Vader Donald, 74, is expert in de Peloponnesische oorlog en verbonden aan de Yale-universiteit. Donald was in zijn jeugd politiek links georiënteerd om in de nadagen van de Vietnamoorlog naar rechts op te schuiven. Samen met onder andere Dick Cheney en Paul Wolfowitz ondertekende hij in 1997 het neoconservatieve *Project for a New American Century*. Onder de titel *Rebuilding America's Defenses* werd aangedrongen op een krachtig militair en duidelijk buitenlands beleid à la Ronald Reagan. Een jaar voor de aanslagen van 11 september publiceerden vader en zoon Kagan *While America Sleeps*. Het boek viel het idee aan dat Amerika onkwetsbaar zou zijn en waarschuwde voor de wedergeboorte van Iraks massavernietigingswapenprogramma.

Ook Donalds oudste zoon Robert propageerde al tijdens de Clinton-jaren een agressiever Irak-beleid. Hij schreef er boeken over met titels die voor zichzelf spreken: *A Way to Oust Saddam* en *Bombing Iraq isn't Enough*. Robert schudde beide kanten van de Atlantische Oceaan wakker met zijn advies niet langer te veinzen 'dat Europeanen en Amerikanen eenzelfde wereldbeeld hebben, of dat ze dezelfde planeet bewonen'.

Net als zijn jongere broer wenste Robert tienduizenden extra Amerikaanse soldaten in de straten van Bagdad te zien. Veiligheid als voorwaarde voor succes. Terugtrekken is geen optie. 'Irak zal imploderen waarna we, na een of twee jaar, het land weer binnen moeten vechten.'

Frederick Kagan, de jongste telg uit de familie. HOLLANDE HOEDJE

Onervaren academicus?

Critici zijn verbaasd dat president Bush het optimistische plan van de jonge Kagan omarmd heeft. Frederick is een briljant militair historicus, maar in hun ogen een kamergeleerde die de slagvelden die hij bestudeert nooit zelf betreden heeft. Zou zijn rapport net zo enthousiast ontvangen zijn als hij niet als een 'militair expert' was omschreven maar als een kenner van Napoleon en het Russische leger in de negentiende eeuw? Dat is namelijk zijn werkelijke expertise. Waar de Iraq Study Group negen maanden op aanbevelingen broedde, kostte het Kagan en Keane een kort brainstormweekend met voormalige officieren en defensie-experts om tot hun conclusies te komen.

Kagans grootste zorg lijkt vooralsnog dat president Bush de krenten uit zijn plan lijkt te vissen. Frederick pleitte oorspronkelijk voor 80.000 extra militairen. Maar Bush vindt 20.000 extra militairen genoeg. Een groot aantal daarvan hoopt de president na de zomer al weer op Amerikaanse bodem terug te zien.

Ook de tijdsplanning van Kagan is

aangepast door Bush. Kagan had aangedrongen op een grotere troepenmacht en op minimaal een termijn van achttien maanden. 'Halve maatregelen hebben ons in de huidige situatie gebracht. Een korte troepenname is het gevaarlijkst en een garantie voor een nederlaag', waarschuwde hij al weken. Maar de nieuwe minister van Defensie Robert Gates verklaarde aan het Amerikaanse congres dat 'wij aan een aantal maanden denken, niet achttien maanden of twee jaar'. Een aantal maanden zou volgens de regering genoeg moeten zijn om de situatie in Irak te stabiliseren.

Blijft de vraag waar al deze militairen gevonden moeten worden. De jongste Kagan liet zich ontglippen dat de president wellicht 'troepen moet sturen die niet zo goed traand zijn als we zouden willen'. Net als pa en zijn broer steunt hij het voorstel van Bush om het Amerikaanse leger flink uit te breiden. Werk genoeg. 'Als we ons terugtrekken uit Irak dan zullen wereldwijd allerlei conflicten de kop op steken en hebben we die extra troepen nog harder nodig.'

Havikken 'Neocons' geloven in goed en kwaad

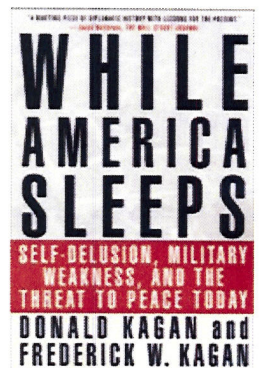
Jeroen Schuiten
WASHINGTON

'Liberalen ruw wakker geschud door de realiteit'. Zo omschreef grondlegger Irving Kristol (1920) zijn mede-neoconservatieve oot. Kristol behoorde tot een groep liberale intellectuelen die in de jaren zeventig rebelleerde tegen de naar links opschuivende democratische partij. Zij geloofden in de sociale democratie maar hamerden op een conservatief buitenlands beleid.

De invloed van de 'neocons' op George Bush is groot, vooral op het gebied van Bush' buitenlandbeleid. Neoconservatieven zijn over het algemeen bijzonder patriotisch. Amerika moet op het wereldtoneel onderscheid durven maken tussen vriend en vijand, vinden ze. Zoals Bush ooit dreigend verklaarde over de oorlog tegen het terrorisme: 'You are either with us or against us'.

Het verdedigen van nationale belangen vereist een sterk leger volgens de neocons. Ze vinden internationale organisaties zoals de Verenigde Naties maar slap en ineffectief. Daarom moet Amerika soms alleen optreden. Als de Verenigde Staten het niet doet, doet niemand iets, is het idee. Vrijheid en democratie buiten de landsgrenzen verhoogt Amerika's veiligheid, luidt een belangrijke stelregel van de neocons.

Neoconservatieven geloven in de democratie. Ze exporteren het graag wereldwijd. Waar nodig via de loop van het geweer. ●

Met 'While America sleeps' wilden de Kagans de VS wakker schudden.

IN GESPREK MET

0051

Peter den Hond woont in de Peruaanse stad Huancayo. De president van Peru wil de doodstraf invoeren. Hij begint er bij elke gelegenheid over.

'In Peru speelt al weken de discussie of de doodstraf ingevoerd moet worden. Er wordt over gepraat, het is op tv en het staat in de kranten.'

Tijdens de verkiezingen in 2006 kwamen er een paar gruwelijke gevallen van kindermishandeling en misbruik in de media. De daders, hier stevast de violadores genoemd, kwamen weg met relatief lage straffen. Toen ging het in de media opeens over de doodstraf. Peru heeft de doodstraf in 1979 afgeschaft voor gewone misdadigers, alleen in het militaire recht bestaat het nog. Nu staan de kranten ineens vol over herinvoering. Omdat er in 2006 presidentsverkiezingen waren, werd het een thema in de

campagne van Alan Garcia, de kandidaat die uiteindelijk won. Hij beloofde de doodstraf in te voeren. Nu is hij aan de macht en blijft hij daar maar op hameren. Hij wil het vuurpeleton als straf voor kindermishandeling en voor terrorisme. Direct na zijn aantreden stelde hij een werkgroep in om de mogelijkheden van een nieuwe wet hierover te bestuderen.

President Garcia was al eerder president van Peru. Tijdens zijn eerste termijn van 1985 tot 1990 was zijn beleid omstreden. Er loopt nog een onderzoek naar hem omdat hij waarschijnlijk mensenrechten heeft geschonden. Hij zou een gevangenisopstand hebben neergeslagen. Dat juist deze man

begint over de doodstraf, daar krijgt hij veel commentaar op.

De president heeft begin januari een plan ingediend bij het parlement om de doodstraf in te voeren. Een groepje aanhangers reageerde heel enthousiast. Maar het parlement heeft het idee met een grote meerderheid afgewezen. Garcia vond dat vreselijk, ook omdat in het parlement veel leden van zijn eigen partij zitten. Nu wil hij een referendum houden zodat heel Peru mee kan stemmen over zijn plan. De minister van Justitie heeft uitgelegd dat je volgens de grondwet helemaal geen referendum kan houden over mensenrechten, waar de doodstraf onder valt.

Toch begint de president bij alle gelegenheden weer over zijn plan. Elke keer dat hij ergens spreekt, bij de opening van een school of de ontvangst van een bevriend staats-hoofd, gaat het weer over die doodstraf. Volgens critici van Garcia is dat omdat hij het niet over zijn eigen beleid wil hebben. Dat rammelt aan alle kanten. Hij heeft beloofd dat er meer banen komen, dat de gezondheidszorg verbetert. Daar is nog niet veel van te merken en mensen zijn ongeduldig. Als hij steeds weer begint over die doodstraf komt hij tenminste daadkrachtig over. ●

OPGETEKEND DOOR SANNE ROOSEBOOM

Het weer

New York: 2°C/-3°C, sneeuwval
Rio de Janeiro: 29°C/27°C, licht bewolkt
Toronto: -5°C/-6°C, lichte sneeuwval

Het weer

Tokyo: 9°C/3°C, licht bewolkt
Johannesburg: 27°C/15°C, bewolkt
Moskou: -11°C/-13°C, zwaar bewolkt

Stenigen en verbranden mag niet

Immigranten in de Canadese stad Herouxville worden door het stadsbestuur gewaarschuwd dat hun 'gewoontes', zoals het stenigen en verbranden van vrouwen, niet worden geaccepteerd in Canada.